

Súd: Okresný súd Bánovce n/B
Spisová značka: 1P/103/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3213205319
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Valášek
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2014:3213205319.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou v konaní pred samosudcom JUDr. Jurajom Valáškom, vo veci starostlivosti súdu o maloletú U. J., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradu práce soc. vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou, dieťa rodičov matky H. P., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom ul. X. XXX/X, J. B. P., t.č. na neznámom mieste, štátnej občianky SR zastúpenej opatrovníčkou pre konanie Mgr. O. I. vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Nové mesto nad Váhom a otca X. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ul. X. XXX/X, J. B. P., t.č. ÚVTOS N., za účasti Y. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. č. XX a Y. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. č. XX o návrhu Y. R. na zverenie mal. dieťaťa do pestúnskej starostlivosti, takto

rozhodol:

Mal. U. J., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do pestúnskej starostlivosti Y. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. č. XX.

Pestúnka je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o mal. dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, má právo zastupovať mal. dieťa a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach.

Matka mal. dieťaťa je povinná prispievať na výživu na mal. U. J., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske.

Otec mal. dieťaťa je povinný prispievať na výživu na mal. U. J., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske.

Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Trenčín č.k. 32P/81/2008-54 zo dňa 26.11.2008.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 05.11.2013 navrhovateľka Y. R. žiadala o zverenie mal. U. J. do jej pestúnskej starostlivosti a stanovenie vyživovacej povinnosti rodičov k maloletej v minimálnom rozsahu v prospech ÚPSVaR Partizánske..

Otec mal. dieťaťa s návrhom nesúhlasil, žiadal aby mal. dieťa bolo do času jeho prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody umiestnené do detského domova v W.

Zástupca kolízneho opatrovníka žiadal mal. dieťa zveriť do pestúnskej starostlivosti navrhovateľky a rodičom určiť vyž. povinnosť v minimálnom rozsahu.

Y. R. navrhol vo svojom vyjadrení na pojednávaní dňa 1.10.2014 návrhu navrhovateľky vyhovieť.

Matka mal. dieťaťa sa zdržiava na neznámom mieste, jej adresu sa súdu nepodarilo zistiť. Súd tak matke ustanovil opatrovníčku v osobe O. I., vyššej súdnej úradníčky na Okresnom súde v Novom meste nad Váhom. Opatrovníčka matky sa k návrhu navrhovateľky nevyjadřila.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky a Y. R., oboznámil obsah výsluchu otca mal., ako aj návrh navrhovateľky, lustráciu v registri obyvateľov a soc. poisťovne na meno matky, správy ÚPSVaR, správy zo šetrenia pobytu matky a uznesenie o ustanovení opatrovníka matke, správu KO s prílohami, návrh na vydanie predbežného opatrenia, správu KO k predbežnému opatreniu, predbežné opatrenie, vyjadrenie otca, správu zamestnávateľa navrhovateľky, správu ÚVTOS N., správu o povesti navrhovateľky, pripojené spisy OS Trenčín 30Pd/6/2014, 34Pd/17/2013, spisy OS BnB 3P/65/2013, 1P/54/2009 a ostatný spisový materiál. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav veci.

Rozsudkom Okresného súdu v Trenčíne č.k. 30P/269/2006-62 zo dňa 03.12.2007 bola nad mal. U. J. nariadená ústavná starostlivosť, pričom mal. bola umiestnená do Detského domova v L.. Matke bola určená vyživovacia povinnosť v minimálnom rozsahu a otcovi v rozsahu 850,- Sk mesačne. Následne bola mal. rozsudkom Okresného súdu v Trenčíne č.k. 32P/81/2008-54 zo dňa 26.11.2008 zverená do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželom Y. a Y. R.. Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 1P/54/209-140 zo dňa 24.02.2010 došlo k vyhláseniu, že u mal. U. J. sú splnené podmienky osvojiteľnosti. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 3P/65/2013 zo dňa 18.02.2014 došlo k rozvodu manželstva pestúnov Y. a Y. R. a s tým súvisiaci zánik pestúnskej starostlivosti nad mal. Uznesením č.k. 1P/103/2013-73 zo dňa 26.05.2014 súd vydal predbežné opatrenie, na základe ktorého došlo k ponechaniu mal. U. v starostlivosti navrhovateľky Y. R. a stanovenie vyživovacej povinnosti rodičov k mal. v minimálnom rozsahu k rukám ÚPSVaR Partizánske.

Navrhovateľka Y. R. na pojednávaní po zákonom poučení uviedla, že návrh si podala z dôvodu, že v tom čase prebiehalo konanie o rozvod jej manželstva s Y. R., pričom do ich spoločnej pestúnskej starostlivosti bola zverená aj mal. U. J.. Nakoľko rozvodom manželstva malo dôjsť k zániku pestúnskej starostlivosti a chcela mať mal. naďalej vo svojej pestúnskej starostlivosti, podala si tento návrh. Mal. je od rozvodu v jej starostlivosti, teda vo veci bolo vydané predbežné opatrenie, na základe ktorého má mať dieťa do rozhodnutia vo veci samej v jej starostlivosti. Matka žije s mal. v nájomnom byte, v ktorom boli aj ÚPSVaRom šetrené bytové podmienky. Mal. býva v izbe s jej deťmi. Navrhovateľka má s mal. vytvorený dobrý vzťah. Vzťahy medzi mal. a jej deťmi sú dobré, súrodenecké, občas sa pohádajú, ale to je bežné aj medzi súrodencami. Čo sa týka zdravotného stavu mal., po fyzickej stránke je dobrý, bol však u nej diagnostikovaný syndróm ADHD, z tohto dôvodu s mal. navštívila neurologickú ambulanciu ako aj psychiatrickú ambulanciu. Čo sa týka nákladov domácnosti, pozostávajú z nájmu vo výške 150 €, 25 € elektrika, 45 € voda, plyn a TV 11 € mesačne. Mal. v súčasnosti navštevuje ZŠ druhý ročník, s tým sú spojené náklady na školské pomôcky, kde náklady iba na začiatku šk. roka boli 30 €, ZRPŠ 10 €, strava v ZŠ 22 € mesačne, družina 5 € mesačne, životné poistenie 20 € mesačne, krúžok 7 € ročne. Oblečenie stojí cca 40 € mesačne, náklady na stravu cca 50 € mesačne. Navrhovateľkin príjem je priemerne mesačne z trvalého prac. pomeru 360 €, príjem za brigádu cca 40 € mesačne, opakovaný príspevok 175,62 €, opakovaný príspevok dieťaťu 138 € a príspevky na všetky tri deti spolu 70,56 €. Čo sa týka biologických rodičov, navrhovateľka uviedla, že sa na mal. za celé obdobie pestúnskej starostlivosti nekontaktovali.

Y. R. na na pojednávaní po zákonom poučení uviedol, že nemá pochybnosti o tom, že by navrhovateľka bola schopná zabezpečiť starostlivosť o mal. dieťa. Navrhovateľka aj s mal. sa odsťahovali zo spoločnej domácnosti už počas rozvodového konania. Povolanie mu neumožňuje aby mu bola mal. zverená do pestúnskej starostlivosti a preto súhlasí, aby bola mal. zverená do pestúnskej starostlivosti navrhovateľky.

Otec mal. dieťaťa X. J. bol vypočutý prostredníctvom dožiadaného súdu - Okresného súdu Trenčín. S návrhom nesúhlasil, nakoľko manželstvo bývalých pestúnov bolo rozvrátené. Žiadal, aby bola mal. umiestnená do detského domova v W. na čas do jeho prepustenia z výkonu trestu. Otec mal. je čiastočný invalidný dôchodca, poberá 88 eur mesačne, vyživovaciu povinnosť si v ÚVTOS nahlásil z celkového príjmu otec hradí pohľadávku ÚVTOS, cudzie pohľadávky v sume spolu cca 60 eur a na lieky a os. potrebu mu zostáva 22 eur. Otec nevlastní žiaden hnutelný alebo nehnuteľný majetok väčšej hodnoty. Otec má ďalšie dve vyživovacie povinnosti v ČR. Otec počas výkonu trestu v kontakte s mal. nebol, informoval sa o nej prostredníctvom ÚPSVaR. Otec súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti.

Zástupkyňa kolízneho opatrovníka žiadala mal. dieťa zveriť do pestúnskej starostlivosti navrhovateľky a rodičom určiť vyž. povinnosť v minimálnom rozsahu.

Zo správ o šetrení pobytu matky mal. súd zistil, že matka má hlásený pobyt bezdomovca v meste J. nH.d P., v súčasnosti sa nenachádza vo výkone trestu odňatia slobody, bližšie poznatky k pobytu matky sa nepodarilo zistiť z lustrácie registra priestupkov ani sociálnej poisťovne. Matka si svoju vyživovaciu povinnosť neplní. Pobyt matky sa nepodarilo zistiť ani u poslednej známej osoby u ktorej sa zdržiavala, ani u jej matky, ktorá písomne uviedla, že s ňou je v telefonickom kontakte raz za cca ? roka, že matka jej tel. číslo a adresu odmieta uviesť.

Zo správy ÚVTOS N. vyplýva, že otec mal. sa nachádza v ÚVTOS N. s predpokladaným dátumom konca výkonu trestu 14.5.2018, vyplýva rozsah príjmov otca v ÚVTOS na úrovni cca 40 eur mesačne, ako aj rozsah pohľadávok, ktoré sú mu z príjmu sťahované.

Zo správy zamestnávateľa navrhovateľky vyplýva, že za obdobie predchádzajúceho kalendárneho roka dosahovala priemerný čistý mesačný príjem na úrovni 380,58 €.

Zo správy o povesti z miesta trvalého pobytu navrhovateľky vyplýva, že matka sa v obci už v súčasnosti nezdržiava. Počas jej pobytu v obci žila usporiadaným životom, mala v obci dobrú povesť a neboli na jej osobu evidované žiadne sťažnosti od spoluobčanov.

Zo správ ÚPSVaR Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou vyplýva, že

navrhovateľka zabezpečovala osobnú starostlivosť o mal. prevažne sama už aj počas manželstva s bývalým pestúnom Y. R.. Rodičia mal. podľa vyjadrenia navrhovateľky o mal. záujem nejavili. Mal. je žiačkou 2. ročníka ZŠ na ul. L. v X. B. X., kde je vedená ako integrovaná žiačka pre diagnostikované ADHD. Jej zdravotný stav je dobrý. Navrhovateľka má príjem 360 € mesačne, ďalej prídavky na 3 deti - vo výške spolu 70,56 €, opakovaný príspevok náhradnému rodičovi vo výške 175,62 €, opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti - 138,13 € mesačne. Navrhovateľka s mal. a jej dvoma deťmi žijú v nájomnom byte s nákladmi nájomné - 150 € mesačne, elektrina 37 € mesačne, internet 11 € mesačne, voda a kúrenie 45 € mesačne. Zo správy ďalej vyplýva, že matka sa s mal. nekontaktuje žiadnym spôsobom. Otec mal. sa taktiež s mal. nekontaktuje, dňa 19.11.2013 požiadal o zaslanie správy o mal. prostredníctvom ÚPSVaR. Zo záverov správy vyplýva návrh zveriť mal. navrhovateľke do pestúnskej starostlivosti a zaviazanie rodičov vyživovacou povinnosťou v minimálnom rozsahu k rukám ÚPSVaR Partizánske.

Zo správy z poradensko-psychologického procesu vyplýva, dieťa má k navrhovateľke vytvorené pozitívne citové väzby, má tendenciu pestúnku chrániť a chce zostať v jej starostlivosti. U mal. neboli

zistené žiadne známky nedostatočnej starostlivosti, alebo nespokojnosti dieťaťa so starostlivosťou zo strany navrhovateľky.

Podľa §44 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba naviazujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je

a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča

b) pestúnska starostlivosť a

c) ústavná starostlivosť.

Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa §48 Zákona o rodine ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady. Pestúnom sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. V rozhodnutí podľa súd vymedzí rozsah práv a povinností pestúna k maloletému dieťaťu.

Podľa §52 ods. 1 písm. f) Zákona o rodine pestúnska starostlivosť zaniká rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej pestúnskej starostlivosti.

Podľa §52 ods 3 Zákona o rodine ak zanikla pestúnska starostlivosť podľa odseku 1 písm. f) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd môže na návrh jedného z bývalých manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej pestúnskej starostlivosti, ponechať maloleté dieťa v jeho osobnej starostlivosti, ak je to v záujme maloletého dieťa, najmä s ohľadom na jeho citové väzby a stabilitu výchovného prostredia. Návrh môže jeden z manželov podať zároveň s návrhom na rozvod.

Podľa §54 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 Zákona o rodine:

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že matka mal. má hlásený od 07.09.2006 pobyt bezdomovca, v súčasnosti je jej adresa neznáma, nie je zamestnaná (minimálne na území SR), nepoberá ani žiadne soc. dávky. O mal. sa matky nezaujíma, nekontaktuje ju, ani ÚPSVaR. Matka si svoju vyživovaciu povinnosť neplní. Otec mal. vykonáva nepodmienečný trest odňatia slobody v ÚVTOS N. s predpokladaným koncom výkonu trestu dňa 14.05.2018. Otec síce sa o mal. stave informuje písomne u ÚPSVaR, avšak kontakt s dcérou neudržiava ani osobne ani písomne a to ani k jej osobným sviatkom. Nezáujem rodičov o mal. je konštatovaný aj v rozhodnutí tunajšieho súdu o osvojiteľnosti mal. č.k. 1P/54/2009-140 zo dňa 24.02.2010, ktorým bolo konštatované splnenie podmienok osvojiteľnosti mal. Vzhľadom na súčasnú situáciu rodičov mal súd za preukázané, že nie sú schopní mal. poskytovať osobnú starostlivosť.

Nakoľko rozvodom manželstva bývalých pestúnov došlo k zániku ich spoločnej pestúnskej starostlivosti nad mal., súd na základe návrhu navrhovateľky ako jednej z bývalých manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej pestúnskej starostlivosti, hodnotil záujem mal. dieťaťa na jeho ponechaní v osobnej starostlivosti navrhovateľky, ohľadom na jeho citové väzby a stabilitu výchovného prostredia. Nakoľko zo správ ÚPSVaR vyplýva citová väzba mal. na navrhovateľku ako aj vhodnosť výchovného prostredia mal. poskytovaného navrhovateľkou súd mal za to, že je v záujme mal. ponechať ju v starostlivosti navrhovateľky tak ako je to predvídané ust. § 52 ods. 3 zákona o rodine. Otec mal. síce žiadal aby súd rozhodol o umiestení mal. do ústavnej starostlivosti, avšak uvedené by bolo v rozpore s ust. §54 zákona o rodine, kde súd pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti a dieťa možno do ústavnej starostlivosti zveriť iba v prípade ak ho nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti, čo však zjavne (aj vzhľadom na predmet tohto konania) nebol uvedený prípad. Súd vzhľadom na zistené skutočnosti mal. za preukázané, že je v prospech maloletej U. aby za súčasného stavu bola zachovaná kontinuita výchovného prostredia a ako aj citových väzieb na navrhovateľku ako osobu, ktorá jej

v období od roku 2008 túto starostlivosť poskytuje, ako aj na osoby mal. detí navrhovateľky, ktoré mal. posudzuje ako svojich súrodencov.

Nakoľko súd rozhodoval o pestúnskej starostlivosti, vymedzoval v rozhodnutí aj rozsah práv a povinností pestúna k maloletému dieťaťu. Súd taktiež upravoval vyživovaciu povinnosť rodičov k mal. dieťaťu, kde vzhľadom na zistené skutočnosti na strane otca ako aj matky stanovil, že primeraná je vyživovacia povinnosť v minimálnom rozsahu t.j. v rozsahu 30 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p. keďže konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne (trojmo).

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu rozhodnutie napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čomu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.